

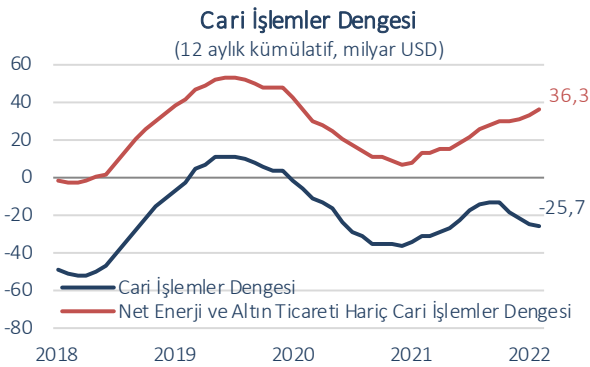

Dış ticaret açığı Nisan'da yıllık bazda yaklaşık 2 katına çıktı.

TÜİK verilerine göre Nisan ayında ihracat yıllık bazda %24,6 artarak 23,4 milyar USD, ithalat %35 yükselerek 29,5 milyar USD oldu. Böylece, bu dönemde dış ticaret açığı %98,5 genişleyerek 6,1 milyar USD seviyesinde gerçekleşti. Jeopolitik gelişmelerin etkisiyle yükselişini sürdüren enerji ve emtia fiyatları dış ticaret açığındaki genişlemede rol oynamaya devam etti. Nisan 2021'de % 85,9 düzeyinde bulunan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2022 yılının aynı ayında %79,3'e geriledi.

Cari açık Nisan ayında 2,7 milyar USD oldu.

Cari açık Nisan ayında yıllık bazda %80,7 oranında genişleyerek 2,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Geçtiğimiz yılın Nisan ayında 2,7 milyar USD olan net enerji ithalatı, bu yılın aynı ayında 6,3 milyar USD'ye ulaşarak cari denge görünümünün bozulmasında rol oynamaya devam etti. Parasal olmayan altın ithalatının Mart ayına kıyasla azalmış olmakla birlikte Nisan'da yıllık bazda genişlemeye devam etmesi de cari açığın genişlemesinde etkili oldu. Diğer taraftan, taşımacılık ve seyahat gelirlerindeki toparlanmanın sürmesi cari işlemler dengesindeki bozulmayı sınırlandırmayı sürdürdü.

12 aylık kümülatif cari açık da 25,7 milyar USD ile Temmuz 2021'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Net enerji ithalatı hariç 12 aylık kümülatif cari fazla ise 35,2 milyar USD ile Şubat 2020'den bu yana en yüksek düzeyine çıktı.

Doğrudan yatırımlarda gayrimenkul yatırımları öne çıktı.

Net doğrudan yatırımlar kaleminde Nisan ayında 323 milyon USD tutarında giriş kaydedildi. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin yurt içine yönelik sermaye yatırımlarında nette 124 milyon USD tutarında tasfiyeye gitmesi dikkat çekti. Yurt dışı yerleşiklerin yurt içine yönelik doğrudan yatırımlarının çoğunluğu gayrimenkul yatırımı olarak gerçekleşti.

Portföy yatırımlarından çıkış sürüyor.

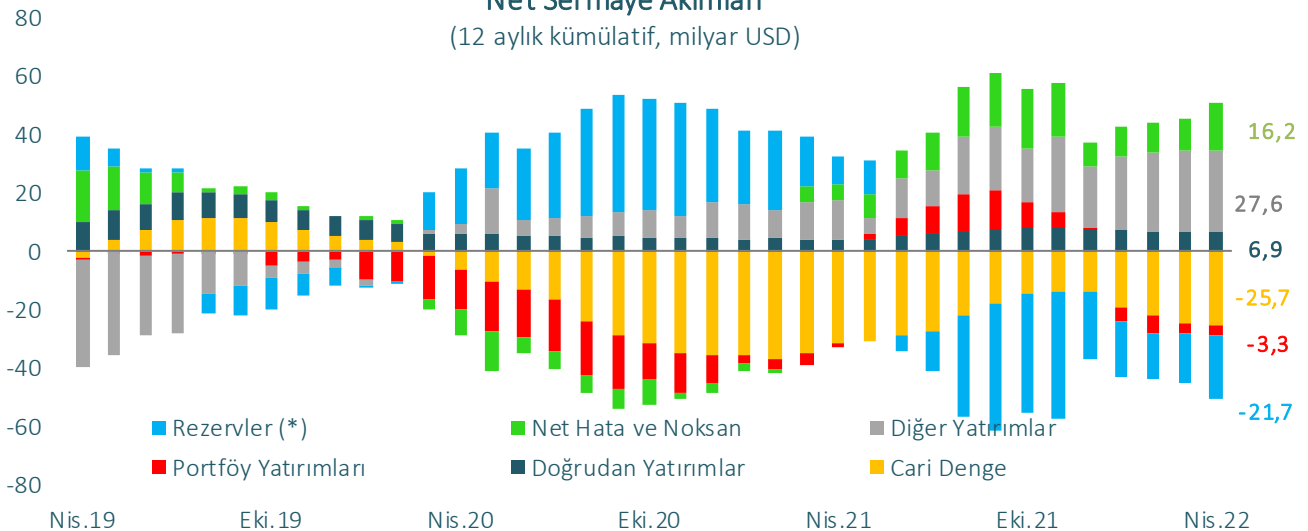
Portföy yatırımlarında Ekim 2021'den bu yana yaşanan sermaye çıkışı Nisan ayında 606 milyon USD tutarındaki çıkışla sürdü. Nisan ayında yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında 139 milyon USD tutarında alış, DİBS piyasasında 136 milyon USD'lik satış gerçekleştirdi. Bu dönemde, bankaların yurt dışında ihraç ettikleri tahvillere ilişkin yaptıkları 606 milyon USD tutarındaki geri ödeme portföy yatırımlarında kaydedilen çıkışta belirleyici oldu.

Nisan ayında diğer yatırımlar aracılığıyla 1,7 milyar USD'lik sermaye girişi yaşandı. Bu dönemde, yurt içi bankaların yurt dışındaki muhabirlerinde tuttukları efektif ve mevduat 1,5 milyar USD azalırken, yurt dışı bankaların yurt içindeki muhabirlerinde tuttukları efektif ve mevduatlar toplamda 1,1 milyar USD yükseliş kaydetti.

Nisan ayında bankalar ve diğer sektörler yurt dışından sırasıyla 280 ve 248 milyon USD tutarında kredi kullanımı gerçekleştirdi. Böylece, Nisan ayı itibariyle 12 aylık kümülatif bazda uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe %92, diğer sektörlerde %147 oldu.

Net Sermaye Akımları

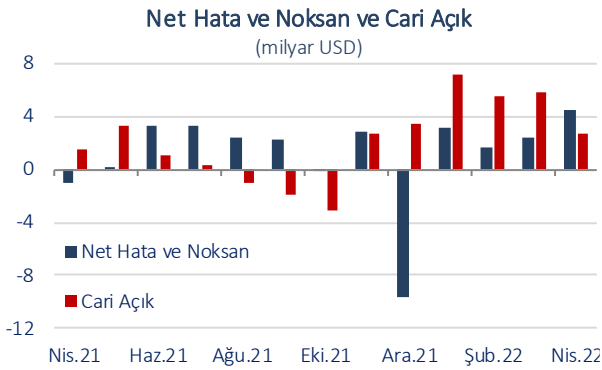
(12 aylık kümülatif, milyar USD)

(*): Negatif değerler rezervlerde artışa işaret etmektedir.

Rezerv varlıklar 4 ayın ardından artış kaydetti.

Aralık 2021'den bu yana gerilemekte olan rezerv varlıklar Nisan ayında 3,2 milyar USD artış kaydetti. Böylece, yılın ilk 4 ayında rezerv varlıklardaki toplam düşüş 4,4 milyar USD oldu. Nisan ayında net hata noksan kalemi ise 4,5 milyar USD tutarında sermaye girişiyle cari açığın finansmanında önemli rol oynadı. İlgili kalemden Ocak-Nisan 2022 döneminde 11,8 milyar USD'lik sermaye girişi yaşandı.

Beklentiler...

Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan öncü dış ticaret verilerine göre, Mayıs ayında dış ticaret açığındaki genişleme hızı kazandı. Bu dönemde ihracat hacmi yıllık bazda %15,2 oranında genişleyerek 19 milyar USD, ithalat hacmi %43,8 artışla 29,7 milyar USD oldu. Mayıs'ta dış ticaret açığı yıllık bazda %157 oranında yükselerek 10,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, Ocak-Mayıs döneminde verilen dış ticaret açığı geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %136,1 artışla 43,2 milyar USD düzeyine ulaştı.

Dış ticaret açığındaki hızlı genişleme cari denge üzerinde baskı oluşturmaya devam ediyor. Önümüzdeki aylarda emtia fiyatlarının ve küresel ekonomik aktivitede gözlenmesi beklenen ivme kaybının dış ticaret dengesi üzerindeki etkileri yakından takip edilecek. Yılın ilk dört ayında jeopolitik gelişmelerden öngörüldüğü ölçüde olumsuz etkilenmeyen turizm gelirlerinin bu seyrini sürdürmesi halinde cari görünüm üzerindeki baskıların bir miktar hafifleyebileceği düşünülüyor.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Nisan 2022	Ocak - Nisan 2021	Ocak - Nisan 2022	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-2.737	-9.059	-21.073	132,6	-25.710
Dış Ticaret Dengesi	-4.433	-8.733	-25.505	192,1	-46.053
Hizmetler Dengesi	2.699	3.479	8.236	136,7	31.308
Seyahat (net)	1.599	2.509	5.484	118,6	22.152
Birincil Gelir Dengesi	-970	-4.309	-3.568	-17,2	-11.291
İkincil Gelir Dengesi	-33	504	-236	-	326
Sermaye Hesabı	-3	-22	-6	-72,7	-48
Finans Hesabı	1.768	-5.478	-9.328	70,3	-9.531
Doğrudan Yatırımlar (net)	-323	-1.474	-1.010	-31,5	-6.948
Portföy Yatırımları (net)	606	1.372	5.442	296,6	3.274
Net Varlık Edinimi	278	-453	2.969	-	5.682
Net Yükümlülük Oluşumu	-328	-1.825	-2.473	35,5	2.408
Hisse Senetleri	139	-1.935	-1.185	-38,8	-684
Borç Senetleri	-467	110	-1.288	-	3.092
Diğer Yatırımlar (net)	-1.732	-2.519	-9.311	269,6	-27.595
Efektif ve Mevduatlar	-2.876	-1.293	-8.538	560,3	-16.680
Net Varlık Edinimi	-1.448	4.833	2.336	-51,7	2.735
Net Yükümlülük Oluşumu	1.428	6.126	10.874	77,5	19.415
Merkez Bankası	-4	1.377	3.848	179,4	7.219
Bankalar	1.432	4.749	7.026	47,9	12.196
Yurt Dışı Bankalar	1.125	3.950	5.963	51,0	11.319
Yabancı Para	958	2.651	3.025	14,1	8.191
Türk Lirası	167	1.299	2.938	126,2	3.128
Yurt Dışı Kişiler	307	799	1.063	33,0	877
Krediler	-547	1.221	-1.952	-	-3.148
Net Varlık Edinimi	15	1.255	-539	-	467
Net Yükümlülük Oluşumu	562	34	1.413	4.055,9	3.615
Bankacılık Sektörü	280	-214	-843	293,9	-4.161
Bankacılık Dışı Sektörler	248	576	1.726	199,7	7.153
Ticari Krediler	1.697	-2.450	1.196	-	-1.401
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-6	3	-17	-	-28
Rezerv Varlıklar (net)	3.217	-2.857	-4.449	55,7	21.738
Net Hata ve Noksan	4.508	3.603	11.751	226,1	16.227

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.